

Teorie chyb a vyrovnávací počet 1

Téma č. 7:   Vyrovnání měření zprostředkujících – přehled postupu vyrovnání, kontroly.

- 1. Formulace úlohy, postup výpočtu, směrodatné odchylky.**
- 2. Příklady - vázaná síť.**
- 3. Kontroly.**
- 4. Analýza výsledků vyrovnání.**

1. Formulace úlohy.

Měření: $l = (l_1, l_2, \dots, l_n)$

Neznámé: $x = (x_1, x_2, \dots, x_n)$

Funkční vztah: $l_i = f_{li}(x_1, x_2, \dots, x_n)$

Opravy: $v_i = \bar{l}_i(x_1, x_2, \dots, x_n) - l_i$

$$v = \bar{l}(x^T) - l$$

$$v = A \cdot x - l$$

$$v = \bar{l}(x_0^T) + \left. \frac{\partial \bar{l}(x^T)}{\partial x^T} \right|_{x=x_0} \cdot dx - l \quad \bar{l}(x_0^T) - l = l'$$

$$v = A \cdot dx + l'$$

Podmínka řešení: $\Omega = [\hat{v}\hat{v}] = [pvv] = v^T \cdot P \cdot v = \min.$

$$A^T \cdot P \cdot A \cdot dx + A^T \cdot P \cdot l' = 0$$

$$dx = -(A^T \cdot P \cdot A)^{-1} \cdot A^T \cdot P \cdot l'$$

$$x = x_0 + dx$$

$$v = A \cdot dx + l'$$

$$\bar{l} = l + v$$

$$s_0 = \sqrt{\frac{v^T \cdot P \cdot v}{n-k}} = \sqrt{\frac{[pvv]}{n-k}}$$

$$M_x = \sigma_0^2 \cdot N^{-1}$$

$$M_{\bar{l}} = \sigma_0^2 \cdot A \cdot N^{-1} \cdot A^T$$

2. Příklady.

Vázaná síť.

2. Příklady.

Vázaná síť s body určenými GNSS.

2. Příklady.

Vázaná síť s body určenými GNSS s kovarianční maticí.

3. Kontroly.

a) $A^T \cdot P \cdot v = 0$

b) Dvojitý výpočet oprav – kontrola linearizace (případně chyba $x_0 \pm dx$)

$$\begin{aligned}v^I &= A \cdot dx + l' \\v^{II} &= \bar{l}(x^T) - l.\end{aligned}$$

(sigmové zkoušky).

4. Analýza výsledků vyrovnání.

- a) Iterační výpočet
  - a) Sledování s_0
  - b) Sledování dx
- b) Kontrola $s_0 \sim \sigma_0$
- c) Kontrola oprav

4. Analýza výsledků vyrovnání.

Směrodatné odchylky oprav určených z vyrovnání:

$$\mathbf{v} = \mathbf{A} \cdot d\mathbf{x} + \mathbf{l}' = -\mathbf{A} \cdot (\mathbf{A}^T \cdot \mathbf{P} \cdot \mathbf{A})^{-1} \cdot \mathbf{A}^T \cdot \mathbf{P} \cdot \mathbf{l}' + \mathbf{l}' , \quad d\mathbf{x} = -(\mathbf{A}^T \cdot \mathbf{P} \cdot \mathbf{A})^{-1} \cdot \mathbf{A}^T \cdot \mathbf{P} \cdot \mathbf{l}' .$$

$$\mathbf{v} = -\left(\mathbf{A} \cdot (\mathbf{A}^T \cdot \mathbf{P} \cdot \mathbf{A})^{-1} \cdot \mathbf{A}^T \cdot \mathbf{P} - \mathbf{1}\right) \cdot \mathbf{l}' ,$$

$$\boldsymbol{\varepsilon}_v = -\left(\mathbf{A} \cdot (\mathbf{A}^T \cdot \mathbf{P} \cdot \mathbf{A})^{-1} \cdot \mathbf{A}^T \cdot \mathbf{P} - \mathbf{1}\right) \cdot \boldsymbol{\varepsilon}_{l'}$$

$$\mathbf{Q}_{vv} = \left(\mathbf{A} \cdot (\mathbf{A}^T \cdot \mathbf{P} \cdot \mathbf{A})^{-1} \cdot \mathbf{A}^T \cdot \mathbf{P} - \mathbf{1}\right) \cdot \mathbf{Q}_{l'l'} \cdot \left(\mathbf{A} \cdot (\mathbf{A}^T \cdot \mathbf{P} \cdot \mathbf{A})^{-1} \cdot \mathbf{A}^T \cdot \mathbf{P} - \mathbf{1}\right)^T .$$

Po roznásobení a úpravách platí:

$$\mathbf{Q}_{vv} = \mathbf{P}^{-1} - \mathbf{A} \cdot (\mathbf{A}^T \cdot \mathbf{P} \cdot \mathbf{A})^{-1} \cdot \mathbf{A}^T .$$

😊 **Konec** 😊